

UCHWAŁA
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ

z dnia 16 września 2015 r.

zmieniająca uchwałę w sprawie określenia wzoru i rozmiaru koperty na pakiet wyborczy,
koperty zwrotnej, koperty na kartę do głosowania, oświadczenia o osobistym i tajnym
oddaniu głosu oraz instrukcji głosowania korespondencyjnego

Na podstawie art. 53g § 7 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. — Kodeks wyborczy (Dz. U. Nr 21, poz. 112, z późn. zm.¹⁾) Państwowa Komisja Wyborcza uchwała, co następuje:

§ 1. W uchwale Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 9 lutego 2015 r. w sprawie określenia wzoru i rozmiaru koperty na pakiet wyborczy, koperty zwrotnej, koperty na kartę do głosowania, oświadczenia o osobistym i tajnym oddaniu głosu oraz instrukcji głosowania korespondencyjnego (M.P. poz. 211) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 1 w ust. 3 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) imię i nazwisko oraz adres wyborcy, dla którego przeznaczony jest pakiet wyborczy.”;

2) załączniki nr 1, 2, 5 i 6 otrzymują brzmienie określone odpowiednio w załącznikach nr 1-4 do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu.

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Wojciech Hermeliński

---

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 26, poz. 134, Nr 94, poz. 550, Nr 102, poz. 588, Nr 134, poz. 777, Nr 147, poz. 881, Nr 149, poz. 889, Nr 171, poz. 1016 i Nr 217, poz. 1281, z 2012 r. poz. 849, 951 i 1529 oraz z 2014 r. poz. 179, 180 i 1072 oraz z 2015 r. 1043, 1044 i 1045.

Załączniki
do uchwały Państwowej Komisji Wyborczej
z dnia 16 września 2015 r. (poz. ...)

Załącznik nr 1

Wzór koperty na pakiet wyborczy

(miejsce na pieczęć nagłówkową urzędu gminy lub konsula)	Przesyłka zwolniona z opłaty pocztowej na podstawie art. 53k § 3 Kodeksu wyborczego (Dz. U. Nr 21, poz. 112, z późn. zm.) ^{*),**)}
PRZESYŁKA WYBORCZA^{*)}	
	..... (imię i nazwisko wyborcy)
	..... (adres wyborcy)
	.....
	.....

*) Umieszcza się w głosowaniu korespondencyjnym w kraju

***) Umieszczenie informacji nie jest konieczne w przypadku doręczania do wyborcy pakietu wyborczego przez upoważnionego pracownika urzędu gminy oraz w przypadku gdy wyborca zadeklarował osobisty odbiór pakietu wyborczego

Wzór koperty zwrotnej

	Przesyłka zwolniona z opłaty pocztowej na podstawie art. 53k § 3 Kodeksu wyborczego (Dz. U. Nr 21, poz. 112, z późn. zm.) ^{*)}
<h2>PRZESYŁKA WYBORCZA^{*)}</h2>	
Obwodowa Komisja Wyborcza Nr ... W .... (adres obwodowej komisji wyborczej) ..... ^{*)}	
..... (adres konsula) .... (przesyłka dla Obwodowej Komisji Wyborczej Nr ...) ^{**)}	

^{*)} Umieszcza się w głosowaniu korespondencyjnym w kraju

^{**)} Umieszcza się w głosowaniu korespondencyjnym za granicą

**Wzór instrukcji głosowania korespondencyjnego
w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej
Polskiej, Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz do Parlamentu Europejskiego**

Instrukcja głosowania korespondencyjnego

1. Wyborca otrzymuje pakiet wyborczy zawierający:
  - 1) zaadresowaną kopertę zwrotną;
  - 2) kartę do głosowania^{*)}/karty do głosowania^{*)};
  - 3) kopertę na kartę do głosowania^{*)}/na karty do głosowania^{*)};
  - 4) oświadczenie o osobistym i tajnym oddaniu głosu;
  - 5) niniejszą instrukcję.

^{**)Pakiet wyborczy, na żądanie wyborcy, może zawierać również nakładkę na kartę do głosowania sporządzoną w alfabecie Braille'a.^{**)}}
2. Na karcie do głosowania wyborca oddaje głos, w sposób określony w informacji znajdującej się w dolnej części karty do głosowania. Należy pamiętać, że znakiem „x” są dwie linie przecinające się w obrębie kratki przeznaczonej na oddanie głosu.
3. Po oddaniu głosu należy kartę do głosowania^{*)}/karty do głosowania^{*)} umieścić w kopercie oznaczonej „Koperta na kartę do głosowania” i kopertę tę zakleić. **Niezaklejenie koperty na kartę^{*)}/karty^{*)} do głosowania spowoduje, że karta^{*)}/karty^{*)} do głosowania w niej się znajdująca^{*)}/znajdujące^{*)} nie będzie^{*)}/będą^{*)} uwzględniona^{*)}/uwzględnione^{*)} przy ustalaniu wyników głosowania.** Do koperty na kartę do głosowania **nie wkłada się** oświadczenia o osobistym i tajnym oddaniu głosu.
4. Zaklejoną kopertę na kartę do głosowania należy włożyć do koperty zwrotnej zaadresowanej na adres obwodowej komisji wyborczej^{***)}/konsula^{***)}.
5. **Do koperty zwrotnej należy także włożyć oświadczenie o osobistym i tajnym oddaniu głosu.** Przed włożeniem oświadczenia do koperty należy wpisać na nim miejscowość i datę jego sporządzenia oraz własnoręcznie je podpisać. Jeżeli wyborca nie może lub nie umie złożyć podpisu, oświadczenie podpisuje za niego inna osoba przez niego upoważniona, czyniąc o tym wzmiankę obok podpisu; w takim przypadku osoba upoważniona wpisuje również nazwę miejscowości i datę sporządzenia oświadczenia. **Niewłożenie oświadczenia do koperty zwrotnej**

lub niepodpisanie go spowoduje, że karta do głosowania nie będzie uwzględniona przy ustalaniu wyników głosowania.

6. Kopertę zwrotną należy zakleić i **osobiście, okazując dokument tożsamości nadać w placówce Poczty Polskiej** na adres obwodowej komisji wyborczej, najpóźniej:
- 1) w przedostatnim dniu roboczym poprzedzającym dzień, na który zarządzone wybory, tj. dnia ... *****) – w placówce Poczty Polskiej usytuowanej na obszarze gminy, w której wyborca ujęty jest w rejestrze wyborców;
  - 2) w trzecim dniu roboczym poprzedzającym dzień, na który zarządzone wybory, tj. dnia ... *****) – w dowolnej placówce pocztowej Poczty Polskiej.

W przypadku gdy osoba niepełnosprawna, w momencie doręczenia albo odbierania pakietu wyborczego, zgłosiła potrzebę odbioru od niej koperty zwrotnej, pracownik Poczty Polskiej odbiera tę kopertę najpóźniej w przedostatnim dniu roboczym poprzedzającym dzień, na który zarządzone wybory, tj. dnia ... *****, ***)/

Kopertę zwrotną należy zakleić i nadać na adres konsula. ***)

7. Wyborca może przed dniem głosowania osobiście dostarczyć kopertę zwrotną do urzędu gminy***)/do konsula***), do którego zgłosił zamiar głosowania korespondencyjnego, w godzinach jego urzędowania. Wyborca może także w dniu głosowania, **do czasu jego zakończenia**, osobiście dostarczyć kopertę zwrotną do obwodowej komisji wyborczej wskazanej na kopercie zwrotnej.
8. W przypadku gdy w jednym dniu odbywają się więcej niż jedno wybory, w których wyborca zgłosił zamiar głosowania korespondencyjnego, wyborca otrzymuje — w jednej przesyłce — tyle pakietów wyborczych, w ilu wyborach głosuje korespondencyjnie. W takim przypadku czynności, o których mowa w instrukcji, należy wykonać odrębnie dla każdego z przeprowadzanych wyborów.
- *****)Należy pamiętać, że w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej karty do głosowania w tych wyborach wkłada do jednej koperty na karty do głosowania. *****)

Pouczenie dla urzędu gminy i konsula (nie drukować na instrukcji):

1. W przypadku wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w miejscach oznaczonych „*)” należy wpisać treść w liczbie mnogiej. W przypadku wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i wyborów do Parlamentu Europejskiego w miejscach tych należy wpisać treść w liczbie pojedynczej.
2. Zdanie oznaczone „***)” należy wpisać tylko w instrukcji sporządzanej przez urząd gminy.
3. W miejscu oznaczonym „*****)” należy wpisać odpowiedni tekst w zależności, czy instrukcja sporządzana jest przez urząd gminy, czy przez konsula.
4. W miejscu oznaczonym „*****)” należy wpisać dokładną datę.
5. Punkt 8 instrukcji należy umieszczać tylko w przypadku, gdy w jednym dniu odbywają się więcej niż jedno wybory. Nie dotyczy to jednakże przypadku, gdy odbywają się wyłącznie wybory do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej. Zdanie oznaczone „*****)” umieszcza się tylko

w przypadku, gdy w tym samym dniu przeprowadzane są wybory do Sejmu i do Senatu oraz wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i/lub wybory do Parlamentu Europejskiego.

Wzór instrukcji głosowania
w wyborach do rad gmin, rad powiatów, sejmików województw i rad dzielnic
m.st. Warszawy oraz wójtów, burmistrzów i prezydentów miast

Instrukcja głosowania korespondencyjnego

1. Wyborca otrzymuje pakiet wyborczy zawierający:
  - 1) zaadresowaną kopertę zwrotną;
  - 2) kartę lub karty do głosowania (wyborca otrzyma tyle kart, do ilu organów przeprowadzane są wybory);
  - 3) kopertę na kartę lub karty do głosowania, zwaną dalej „kopertą na kartę do głosowania”;
  - 4) oświadczenie o osobistym i tajnym oddaniu głosu;
  - 5) niniejszą instrukcję.Pakiet wyborczy, na żądanie wyborcy, może zawierać również nakładkę lub nakładki na kartę do głosowania sporządzoną w alfabecie Braille'a.
2. Karta do głosowania w wyborach do:
  - 1) rad gmin (miast) — drukowana jest na papierze koloru białego i w prawym górnym rogu ma wycięty otwór o średnicy 8 mm;
  - 2) rad powiatów — drukowana jest na papierze koloru żółtego i w prawym górnym rogu ma wycięte dwa umiejscowione w pionie otwory o średnicy 8 mm;
  - 3) sejmików województw — drukowana jest na papierze koloru niebieskiego i w prawym górnym rogu ma wycięte trzy umiejscowione w pionie otwory o średnicy 8 mm;
  - 4) rad dzielnic m.st. Warszawy — drukowana jest na papierze koloru żółtego i w prawym górnym rogu ma wycięte dwa umiejscowione w pionie otwory o średnicy 8 mm.
3. Karty wymienione w pkt 2 mogą być jedną kartą zadrukowaną jednostronnie, formatu A4 lub składać się z odpowiedniej liczby zadrukowanych jednostronnie, zbroszurowanych i trwale połączonych kart formatu A4.
4. Karta do głosowania w wyborach wójta, burmistrza, prezydenta miasta:
  - 1) w których głosuje się na więcej niż jednego kandydata — drukowana jest na papierze koloru różowego i w prawym górnym rogu ma wycięte cztery umiejscowione w pionie otwory o średnicy 8 mm lub zamiast wyciętych otworów

- ma ścięty prawy górny róg; może być jedną kartą zadrukowaną jednostronnie, formatu A4 lub składać się z odpowiedniej liczby zadrukowanych jednostronnie, zbroszurowanych i trwale połączonych kart formatu A4;
- 2) w których głosuje się na jednego kandydata — drukowana jest na papierze koloru różowego i jest jedną kartą, zadrukowaną jednostronnie, formatu A5, a w prawym górnym rogu ma wycięte cztery umiejscowione w pionie otwory o średnicy 8 mm lub zamiast wyciętych otworów ma ścięty prawy górny róg;
  - 3) w głosowaniu ponownym — drukowana jest na papierze koloru różowego i jest jedną kartą, zadrukowaną jednostronnie, formatu A5, a w prawym górnym rogu ma wycięty otwór o średnicy 8 mm lub zamiast wyciętego otworu ma ścięty prawy górny róg.
5. Na karcie do głosowania wyborca oddaje głos, w sposób określony w informacji znajdującej się w dolnej części karty do głosowania. Należy pamiętać, że znakiem „x” są dwie linie przecinające się w obrębie kratki przeznaczonej na oddanie głosu.
  6. Po oddaniu głosu należy kartę lub karty do głosowania umieścić w kopercie oznaczonej „Koperta na kartę do głosowania” i kopertę tę zakleić. **Niezaklejenie koperty na karty do głosowania spowoduje, że karty do głosowania w niej się znajdujące nie będą uwzględnione przy ustalaniu wyników głosowania.** Do koperty na kartę do głosowania **nie wkłada się** oświadczenia o osobistym i tajnym oddaniu głosu.
  7. Zaklejoną kopertę na kartę do głosowania należy włożyć do koperty zwrotnej zaadresowanej na adres obwodowej komisji wyborczej.
  8. **Do koperty zwrotnej należy także włożyć oświadczenie o osobistym i tajnym oddaniu głosu.** Przed włożeniem oświadczenia do koperty należy wpisać na nim miejscowość i datę jego sporządzenia oraz własnoręcznie je podpisać. Jeżeli wyborca nie może lub nie umie złożyć podpisu, oświadczenie podpisuje za niego inna osoba przez niego upoważniona, czyniąc o tym wzmiankę obok podpisu; w takim przypadku osoba upoważniona wpisuje również nazwę miejscowości i datę sporządzenia oświadczenia. **Niewłożenie oświadczenia do koperty zwrotnej lub niepodpisanie go spowoduje, że karta lub karty do głosowania nie będzie uwzględniona przy ustalaniu wyników głosowania.**
  9. Kopertę zwrotną należy zakleić i **osobiście, okazując dokument tożsamości, nadać w placówce Poczty Polskiej** na adres obwodowej komisji wyborczej, najpóźniej:
    - 1) w przedostatnim dniu roboczym poprzedzającym dzień, na który zarządzone wybory, tj. dnia ... **) – w placówce Poczty Polskiej usytuowanej na obszarze gminy, w której wyborca ujęty jest w rejestrze wyborców;
    - 2) w trzecim dniu roboczym poprzedzającym dzień, na który zarządzone wybory, tj. dnia ... **) – w dowolnej placówce pocztowej Poczty Polskiej.
- W przypadku gdy osoba niepełnosprawna, w momencie doręczenia albo odbierania pakietu wyborczego, zgłosiła potrzebę odbioru od niej koperty zwrotnej, pracownik Poczty Polskiej odbiera tę kopertę najpóźniej w przedostatnim dniu roboczym poprzedzającym dzień, na który zarządzone wybory, tj. dnia ... .**)

10. Wyborca może przed dniem głosowania osobiście dostarczyć kopertę zwrotną do urzędu gminy, do którego zgłosił zamiar głosowania korespondencyjnego, w godzinach jego urzędowania. Wyborca może także w dniu głosowania, **do czasu jego zakończenia**, osobiście dostarczyć kopertę zwrotną do obwodowej komisji wyborczej wskazanej na kopercie zwrotnej.

Należy pamiętać, że wyborca głosujący korespondencyjnie do jednej koperty na karty do głosowania wkłada wszystkie karty do głosowania w tych wyborach.)

Pouczenie dla urzędu gminy (nie drukować na instrukcji):

1. W przypadku wyborów w toku kadencji w miejsce pkt 2-4 należy wpisać informację na temat karty do głosowania używanej w danych wyborach i odpowiednio zmienić numerację pozostałych punktów.
2. W przypadku gdy wybierany jest tylko jeden organ:
  - 1) zdanie oznaczone „*)” należy pominąć;
  - 2) w miejscach, w których mowa jest o „karcie lub kartach do głosowania” oraz o „nakładce lub nakładkach na kartę” należy użyć tylko liczby pojedynczej.
3. W miejscu oznaczonym „**)” należy wpisać dokładną datę.